

Žádost o poskytnutí informací podle zákona 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Žádost ze dne 23.11.2016 (doručena 23.11.2016 emailem)

Paní J. M. žádala o poskytnutí následujících informací:

1. Jakým způsobem postupuje SZIF v případech oznámení prokazatelného zneužití dotací příjemcem, který nesplňoval podmínky pro jejich poskytování, především s ohledem na oprávněnost užívání nemovitostí, pro jejichž obhospodařování byly vypláceny? V případě, že tato kompetence není SZIF svěřena, potom u jakého subjektu lze oznámení podat?
2. V jakém časovém horizontu stanovil SZIF či jiný orgán státu aktuálním uživatelům půdních bloků (především družstvům, statkům apod.) povinnost doložit oprávněnost nakládání s nemovitostmi cizích vlastníků? V případě, že se tak nestalo, nic subjekty, jejichž uživatelské vztahy byly nastoleny před účinností zákona o půdě), nemotivuje, aby vztahy s vlastníky pozemků narovnali a jako reakci na jejich výzvy k uzavření pachtovních smluv, striktně navrhuje nevyvážené podmínky pro strany, např. desetileté výpovědní lhůty pachtu, fixní pachtovné bez sjednání inflační doložky apod.

Poskytnutí informace v souladu se zákonem č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v platném znění

Odpověď ze dne 28.11.2016

1. Pokud má SZIF za prokázané neoprávněné čerpání dotací, postupuje podle § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s § 11a zákona č. 256/2000 Sb. v návaznosti na čl. 7 Prováděcího nařízení Komise (EU) č. 809/2014, v platném znění, zahájí správní řízení o uložení povinnosti vrátit dotaci/resp. její část.
2. Povinnost prokazovat právní důvod užívání má ohlašovatel i dosavadní uživatel od novely zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zemědělství“), která byla provedena zákonem č. 441/2005 Sb. s účinností od 10. 11. 2005. Za právní důvod užívání (PDU) v těchto případech zákon o zemědělství považuje nejen např. nájemní/pachtovní smlouvu, ale také dohodu mezi účastníky řízení o aktualizaci evidence půdy. Vlastník má dále možnost podat podnět k zahájení řízení o aktualizaci evidence půdy, na základě jeho podnětu je Fond povinen takové řízení zahájit (podle § 3g odst. 8 zákona o zemědělství).

Není v kompetenci SZIF jakkoli zasahovat do soukromoprávních vztahů uživatelů zemědělské půdy, pokud je zahájeno řízení ve věci aktualizace evidence půdy podle § 3g odst. 1 zákona o zemědělství nebo § 3g odst. 8 zákona o zemědělství, musí dosavadní uživatelé a v případě řízení dle § 3g odst. odst. 1 také ohlašovatel prokázat svůj PDU, jeho prokázání je podkladem pro zápis do LPIS. Pokud zde existují historicky daná užívání půdy podle zákona č. 229/1991 Sb., zákon o půdě, ve znění pozdějších předpisů, pak není věcí SZIF ani jiného orgánu státní správy do těchto vztahů zasahovat.

Při prokazování PDU při zápisu do LPIS však musí dosavadní uživatelé doložit (písemně), že na dané půdě oprávněně hospodařili dle příslušných ustanovení tohoto zákona. Pokud se pak následně uživatelé snaží donutit vlastníky půdy k uzavírání pro ně nevýhodných smluv, není to již otázka, která by spadala do působnosti SZIF a ani otázka řešená v řízeních o aktualizaci evidence půdy. Je věcí samotného vlastníka, zda pro něj nevýhodnou smlouvu podepíše či nikoli. Způsob, jak takové situace řešit, je v těchto případech otázkou občanskoprávní, nikoli veřejnoprávní.